

УДК 351 : 316.3

DOI <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2022.4.4>

СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Лебідь О. В. – аспірантка кафедри управління та адміністрування Комунального закладу вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти»
ORCID: 0000-0003-4260-9589

У статті проаналізовано практики ефективної взаємодії органів публічного управління і громадськості в системі безперервної освіти педагогічних працівників. Визначено основні напрямки такої взаємодії, зокрема законотворча та дослідницька діяльність, підвищення кваліфікації педагогічних працівників та державних службовців й створення інформаційно-технологічних (ІТ) продуктів. Взаємодію органів публічного управління розкрито через аналіз діяльності трьох громадських організацій: Громадської організації «Асоціація інноваційної і цифрової освіти», Громадської спілки «Українська асоціація освіти дорослих» та Громадської організації «ЕдКемп Україна». Конкретизовано з якими органами публічної влади відбувається співпраця (Міністерством освіти і науки України, Київською міською державною адміністрацією, Центром оцінювання якості освіти, Українським інститутом розвитку освіти, Державною службою якості освіти та її територіальними управліннями, Освітнім омбудсменом, Інститутом модернізації змісту освіти тощо). Вивчено основні проекти, реалізовані досліджуваними громадськими організаціями, спрямовані на розвиток публічного управління в системі безперервної освіти педагогічних працівників, що спрямовані на підвищення кваліфікації педагогічних працівників та державних службовців. Зауважено на участі громадськості у законотворчій діяльності, тобто розробці нормативно-правових актів. Зважаючи на інформатизацію, громадськими організаціями за підтримки органів публічного управління створено ІТ-продукти, що активно використовуються як управліннями, так і педагогами у своїй діяльності. Підкреслено ефективність та доцільність такої взаємодії для діяльності системи безперервної освіти та галузі освіти загалом. Також, позитивним моментом є активність громадськості й відкритість до впровадження нових ідей органів публічного управління.

Ключові слова: публічне управління, система безперервної освіти, громадська організація, громадськість.

Lebid O. V. Modern practices of interaction of public administration parties with the public in the system of continuous education of teachers

There is analyzed the practices of effective interaction of public administration parties and the public in the system of continuous education of pedagogical workers in the article. The main directions of such interaction are defined, in particular, legislative and research activities, improvement of the qualifications of pedagogical workers and civil servants, and the creation of information technology (IT) products. The interaction of public administration parties is revealed through the analysis of the activities of three public organizations: the Public Organization "Association of Innovative and Digital Education", the Public Union "Ukrainian Association of Adult Education" and the Public Organization "EdCamp Ukraine". It is specified with which public authorities the cooperation takes place (the Ministry of Education and Science of Ukraine, the Kyiv City State Administration, the Center for Evaluation of the Quality of Education, the Ukrainian Institute for the Development of Education, the State Service for the Quality of Education and its Territorial Administrations, the Educational Ombudsman, the Institute for the Modernization of the Content of Education, etc.). The main projects implemented by the researched public organizations and aimed at the development of public administration in the system of continuous education of pedagogical workers, at improving the qualifications of pedagogical workers and civil servants were studied. The participation of the public in law-making activities, the development of normative legal acts have been noted. Taking into account the informatization, public organizations with the support of public administration parties have created IT products that are actively used by both managers and teachers in their activities. The effectiveness and expediency of such interaction for the activity of the continuous education

system and the field of education in general is emphasized. Moreover, a positive point is the activity of the public and openness to the implementation of new ideas of public administration bodies.

Key words: public administration, system of continuous education, public organization, public.

Постановка проблеми. Громадянське суспільство і публічне управління є відображенням різних аспектів людського буття, мають різне призначення та завдання, проте їх об'єднує мета – реалізація прав та інтересів кожної людини. Зважаючи на процеси демократизації влади, залучення громадськості до управління освітою забезпечить прозорість управлінських рішень, сприятиме публічності влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Принципи взаємодії органів публічного управління з громадськістю вивчали А. Буханевич [1], В. Кравчук, Н. Оніщенко [2], О. Скакун, Ю. Фігель.

Найвні наукові напрацювання присвячені, як правило, окремим питанням взаємодії органів публічного управління з громадськістю. Уваги потребують питання щодо особливостей такої взаємодії в системі безперервної освіти педагогічних працівників.

Метою статті є вивчення взаємодії органів публічного управління з громадськістю в системі безперервної освіти педагогічних працівників на прикладі діяльності громадських організацій та спілок.

Завдання роботи полягають у науковому розгляді напрямків сучасної взаємодії органів публічного управління з громадськими організаціями та спілками з питань безперервної освіти педагогічних працівників.

Виклад основного матеріалу. Для проведення аналізу сучасного стану взаємодії громадськості з органами публічного управління освітою усіх рівнів з питань безперервної освіти педагогічних працівників, розглянемо діяльність у цьому напрямку Громадської організації «Асоціація інноваційної і цифрової освіти», Громадської спілки «Українська асоціація освіти дорослих» та Громадської організації «ЕдКемп Україна».

Взаємодію громадських організацій з органами публічного управління умовно можна поділити на наступні напрямки: законотворча та дослідницька діяльність, підвищення кваліфікації педагогічних працівників та державних службовців, створення ІТ-продуктів та дослідницька діяльність.

Рис. 1. Напрямки взаємодії органів публічного управління з громадськістю

Розглянемо взаємодію детальніше, зосередившись на чинних проєктах. Розпочнемо з діяльності Громадської організації «Асоціація інноваційної і цифрової освіти», мета якої – створення практичних та ефективних освітніх екосистем для розв’язання актуальних питань, які постають перед суспільством та країною.

Асоціація інноваційної і цифрової освіти активно співпрацює з органами публічного управління освітою, зокрема з Міністерством освіти і науки України, Центром оцінювання якості освіти та іншими, про що свідчать підписані меморандуми. Окрім цього, Асоціація співпрацює з Національним агентством України з питань державної служби.

Асоціацією інноваційної і цифрової освіти створюється навчальний контент для педагогічних працівників та державних службовців, про що свідчить низка реалізованих проєктів.

Зокрема, у співпраці з Міністерством культури та інформаційної політики України й Українським культурним фондом створено Національну платформу з вивчення української мови [3], що зібрала в одному місці ефективні онлайн й офлайн ресурси для покращення рівня володіння українською мовою, в тому числі *lingva.Ukr.* для іноземців та Національний проєкт «Екосистема з тестування та вивчення української мови» для освоєння граматики [4].

Асоціацією інноваційної і цифрової освіти також створено власний проєкт з вивчення іноземних мов «Національна платформа з вивчення іноземних мов», що став наймасовішим онлайн освітнім проєктом України. Партнерами у цьому проєкті також стали органи публічного управління, а саме Міністерство освіти і науки України, Міністерство юстиції, Міністерство інформаційної політики України та Національне агенство з питань державної служби.

Спільно з Київською міською державною адміністрацією було створено соціальний інноваційний проєкт «Освітній хаб міста Києва», в рамках реалізації якого було створено 200 онлайн курсів найрізноманітнішого напрямку [5]. Окрім надання можливості педагогічним працівникам набути нових навичок для саморозвитку, є курси що створені безпосередньо для підвищення кваліфікації, а саме «Мистецтво викладання» [6] та «Організація дистанційного навчання» [7]. Для працівників органів публічного управління розроблено курс «SCORM Державний службовець: Кар’єра на державній службі» [8].

На замовлення Міністерства освіти і науки України, Асоціацією створено першу в Україні національну платформу з профорієнтації, що містить штучний інтелект визначення професій на основі власних здібностей кожної людини, систему консультування, онлайн навчання, унікальні курси та онлайн-екскурсії на підприємства України [9]. Окрім цього, на сайті платформи є курси для освітян «Перша психологічна допомога учасникам освітнього процесу під час та після завершення воєнних дій» [10] та курс «Школа Кар’єрного Консультанта» [11].

Навчальна онлайн-платформа Апарату Верховної Ради України, створена Асоціацією за підтримки Програми розвитку Організації Об’єднаних націй та Європейського Союзу містить онлайн-курси, що спрямовані на розвиток м’яких навичок «soft skills», професійних навичок «hard skills», громадянської освіти, цифрової грамотності, знання законодавства, специфіки проведення реформ, іноземної мови тощо [12].

Асоціацією інноваційної і цифрової освіти спільно з Державною службою зайнятості України реалізовано спільний проєкт «Платформа з профорієнтації та побудови кар’єри». Його основною метою є надання безоплатних послуг з профорієнтації в онлайн-форматі для планування професійного шляху [13].

Для органів управління освітою, менеджерів з міжнародної освіти та педагогів, створено сайт де розміщено стислий опис української системи освіти, типові шкільні програми, щоб сприяти адаптації дітей до навчання за програмами зарубіжних країн [14].

Для професійного навчання державних службовців, працівників місцевих державних адміністрацій, посадових осіб місцевого самоврядування Асоціацією створено Портал управління знаннями [15].

На створеному порталі «Академія громад України» Асоціацією було запроваджено модульні та інформаційно-консультативні Програми навчання для керівників територіальних громад, мерів міст, освітян та соціальних працівників, співробітників органів місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, підприємців та інвесторів, журналістів, які висвітлюють тематику реформи децентралізації, всіх громадян України, які мають бажання допомогти своїй громаді стати успішною [16].

Ще одним з прикладів взаємодії об'єднань громадян з органами публічного управління є діяльність Громадської спілки «Українська асоціація освіти дорослих».

Основною метою діяльності Громадської спілки, відповідно до статуту, є «становлення та розвиток системи освіти дорослих в Україні, формування суспільства, що навчається впродовж усього життя» [17].

Серед основних завдань Української асоціації освіти дорослих, що стосуються її впливу на публічну політику, є розробка проєктів законодавчих актів, державних концепцій, стратегій розвитку освіти дорослих в Україні та їхньої реалізації, створення баз даних про освіту дорослих і розповсюдження цієї інформації в Україні та за кордоном.

Українською асоціацією освіти дорослих, за підтримки Представництва DVV International в Україні було розроблено законопроект «Про освіту дорослих» та інші проєкти нормативних документів, зокрема «Концепція навчання та освіти дорослих в Україні», «Методичні рекомендації щодо розроблення стратегій з впровадження культури навчання та освіти дорослих на місцевому рівні», «Примірне положення про центр освіти дорослих» [18].

Також громадською спілкою спільно з органами публічного управління різного рівня та іншими зацікавленими організаціями проводяться дослідження освіти дорослих в Україні, у яких порушено питання безперервного розвитку педагогічних працівників. Зокрема, у 2020 році було опубліковано звіт за результатами дослідження «Публічне фінансування освіти дорослих в Україні у 2020 році та проєкт публічного фінансування освіти дорослих в Україні на 2021 рік». У 2021 році оприлюднено результати «Дослідження державної політики у сфері освіти дорослих в Україні».

За підтримки Української Асоціації освіти дорослих, Представництва DVV International в Україні та Міжнародного Центру Неформальної Освіти реалізовано онлайн платформу неформальної освіти «Learn Lifelong». Вона створення задля забезпечення інформованості населення щодо освітніх програм, що діють в Україні та налагодження комунікації між охочими навчатися та освітніми інституціями. Окрім цього онлайн-платформа відіграє важливу роль у донесенні до населення актуальності освіти протягом життя [19].

Громадська організація «ЕдКемп Україна» свою діяльність розділяє на три напрямки: професійний розвиток шкільних педагогічних працівників, реформування української системи освіти та підвищення статусу професії педагога. Зупинимося детальніше на заходах та проєктах, що демонструють співпрацю

Громадської організації з органами публічного управління, Освітнім омбудсменом, Інститутом модернізації змісту освіти, яка здійснюється через чинні меморандуми.

«ЕдКемп Україна» у процесі своєї діяльності займається дослідженням найкращого світового досвіду, вивчаючи найсучасніші освітні системи; розробкою змін до українського освітнього законодавства, упровадженням ефективних програм, методик тощо.

Громадською організацією активно використовується співпраця з державними інституціями. Зокрема, взято участь у розробці й підтримці прогресивних освітніх політик, реформи «Нова українська школа», створенні стандартів професії педагога [20].

У 2018 році ГО «ЕдКемп Україна» спільно з Міністерством освіти і науки України було проведено дослідження «Навчати і навчатися: як і куди зростати українському вчителю», результати якого дали поштовх для змін у системі безперервної освіти педагогічних працівників, а саме підвищенні кваліфікації. Також було сформовано детальні методичні рекомендації для педагогів із роз'ясненнями щодо використання нових можливостей професійного розвитку. Для інституціоналізації та забезпечення сталості цього процесу в Міністерстві було створено робочу групу з питань професійного розвитку педагогічних працівників, яка опікується впровадженням і розвитком цих змін, значна частина складу якої — освітяни спільноти «ЕдКемп Україна» [21].

Окрім безпосередньої участі у реформуванні нормативно-правової бази, Громадською організацією надаються роз'яснення для кращого розуміння оновленої документації. Наприклад, у курсі «Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості», що стартував у 2021 році на платформі Prometheus, пояснено деталі і надано рекомендації для всіх сторін щодо нового законодавства в дії.

Громадською організацією «ЕдКемп Україна» з ТОВ «Прозорі рішення» спільно з інституційними партнерами створено платформу «EdWay». Це інформаційний ресурс, що призначений для взаємодії між педагогічними працівниками та суб'єктами надання послуг, центрами професійного розвитку, органів публічного управління освітою різного рівня, експертами Державної служби якості освіти, представниками Служби освітнього омбудсмена з питань підвищення кваліфікації [22].

Місією платформи «EdWay», окрім цифрової підтримки, є «розбудова партнерського середовища та конкурентних умов для розвитку ринку можливостей підвищення кваліфікації на засадах: рівності, взаємоповаги, прозорості, підзвітності, відповідності державній освітній політиці» [22].

На Платформі суб'єктами підвищення кваліфікації можуть розміщуватись інформаційні дані щодо програм підвищення кваліфікації (як безкоштовних, так і платних) та стажування, що спростить реалізацію педагогічним працівникам свободу вибору.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Аналіз діяльності Громадської організації «Асоціація інноваційної і цифрової освіти», Громадської спілки «Українська асоціація освіти дорослих» та Громадської організації «ЕдКемп Україна» спільно з органами публічного управління різних рівнів виявив ефективність та доцільність такої співпраці. Таким чином громадськість залучена до процесу законотворення, розробки концепцій, рекомендацій тощо. Окрім цього, проведено спільні дослідження, що

мали безпосередній вплив на освітню публічну політику. Громадські організації не стоять осторонь процесу цифровізації, створюючи свої програмні продукти, які стають національними. Отже, така форма взаємодії є надзвичайно ефективною та позитивно впливає на відкритість та прозорість публічного управління, сприяє акумуляції нових ідей та їх втіленню.

Подальші дослідження будуть спрямовані на розробку пропозицій з покращення взаємодії органів публічного управління з громадськістю, зважаючи на процеси інформатизації та цифровізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Буханевич А. І. Громадська участь як форма реалізації громадського контролю за діяльністю органів державної влади. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 12. С. 80–83.
2. Оніщенко Н. М. Держава, громадянське суспільство та громадське життя: деякі аспекти розгляду. *Правова держава*. 2017. № 28. С. 92–97.
3. *Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України*. URL: <https://speakukraine.net/> (дата звернення: 05.09.2022).
4. Національний онлайн-проект з тестування та вивчення української мови. *Український культурний фонд*. URL: <https://www.moynamova.in.ua/> (дата звернення: 06.09.2022).
5. *Освітній хаб міста Києва*. URL: <https://eduhub.in.ua/> (дата звернення: 05.09.2022).
6. Професія: Вчитель (Мистецтво викладання). *Освітній хаб міста Києва*. URL: <https://eduhub.in.ua/courses/mistectvo-vikladannya> (дата звернення: 05.09.2022).
7. Організація дистанційного навчання (у форматі SCORM). *Освітній хаб міста Києва*. URL: <https://cutt.ly/uCjyvjl> (дата звернення: 05.09.2022).
8. Професія: Державний службовець. *Освітній хаб міста Києва*. URL: <https://cutt.ly/9CjyGWS> (дата звернення: 05.09.2022).
9. *Всеукраїнський проєкт з профорієнтації та побудови кар'єри*. URL: <https://hryoutest.in.ua/> (дата звернення: 05.09.2022).
10. Курс підвищення кваліфікації для освітян «Перша психологічна допомога учасникам освітнього процесу під час та після завершення воєнних дій». *Всеукраїнський проєкт з профорієнтації та побудови кар'єри*. URL: <https://cutt.ly/aCjy1v5> (дата звернення: 05.09.2022).
11. Підвищення кваліфікації для педагогічних працівників та психологів. *Всеукраїнський проєкт з профорієнтації та побудови кар'єри*. URL: <https://cutt.ly/aCjy5EC> (дата звернення: 05.09.2022).
12. *Навчальна онлайн-платформа Апарату Верховної Ради України*. URL: <https://e-learning.in.ua/> (дата звернення: 05.09.2022).
13. Платформа з профорієнтації та розвитку кар'єри. *Офіційний Інтернет-портал Державної служби зайнятості України. Сервіс з он-лайн тестування*. URL: <http://profi.dcz.gov.ua/> (дата звернення: 05.09.2022).
14. *Ukrainian education in emergency*. URL: <https://emergency.mon.gov.ua/> (date of access: 06.09.2022).
15. *Портал управління знаннями*. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/> (дата звернення: 06.09.2022).
16. *Академія громад України*. URL: <https://hromada.academy/> (дата звернення: 06.09.2022).
17. Статут громадської спілки «Українська асоціація освіти дорослих»: Протокол заг. зборів членів громад. спілки «Укр. асоц. освіти дорослих» від

13.05.2015 р. № 1 : станом на 23 листоп. 2018 р. URL: http://www.uaod.org.ua/data/Statut/statut_13.03.19.pdf (дата звернення: 07.09.2022).

18. *Українська асоціація освіти дорослих*. URL: <http://www.uaod.org.ua/> (дата звернення: 06.09.2022).

19. Освітні програми. «*Learn LifeLong*» – онлайн-платформа неформальної освіти в Україні. URL: <https://learnlifelong.net/kursy/> (дата звернення: 08.09.2022).

20. *Громадська організація «EdКемп Україна»*. URL: <https://www.edcamp.ua/> (дата звернення: 08.09.2022).

21. Про утворення робочої групи з питань професійного розвитку педагогічних працівників : наказ МОН України від 17.02.2020 р. № 223. URL: <https://cutt.ly/ESj1W5d> (дата звернення: 08.09.2022).

22. Про платформу. *Національна платформа можливостей професійного розвитку педагогічних працівників «EdWay»*. URL: <https://edway.in.ua/uk/about-us/> (дата звернення: 08.09.2022).

REFERENCES:

1. Bukhanevych A. I. (2010) Hromads'ka uchast' yak forma realizatsiyi hromads'koho kontrolyu za diyal'nistyu orhaniv derzhavnoyi vlady. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. 12. 80–83. [in Ukrainian].

2. Onishchenko N. M. (2017) Derzhava, hromadyans'ke suspil'stvo ta hromads'ke zhyttya: deyaki aspekty roz'hlyadu. *Pravova derzhava*. 28. 92–97 [in Ukrainian].

3. Natsional'na platforma z vyvchennya ukrayins'koyi movy Ministerstva kul'tury ta informatsiyanoi polityky Ukrayiny [National platform for learning the Ukrainian language of the Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine]. Retrieved from: <https://speakukraine.net/> (Accessed 05.09.2022) [in Ukrainian].

4. Natsional'nyy onlayn-proyekt z testuvannya ta vyvchennya ukrayins'koyi movy. Ukrayins'kyu kul'turnyy fond [National online project for testing and studying the Ukrainian language. Ukrainian Cultural Fund]. Retrieved from: <https://www.moyamova.in.ua/> (Accessed 06.09.2022) [in Ukrainian].

5. Osvitniy khab mista Kyieva [Educational hub of the city of Kyiv]. Retrieved from: <https://eduhub.in.ua/> (Accessed 05.09.2022) [in Ukrainian].

6. Profesiya: Vchytel' (Mystetstvo vykladannya). Osvitniy khab mista Kyieva [Profession: Teacher (Art of teaching). Educational hub of the city of Kyiv]. Retrieved from: <https://eduhub.in.ua/courses/mistectvo-vikladannya> (Accessed 05.09.2022) [in Ukrainian].

7. Orhanizatsiya dystantsiynoho navchannya (u formati SCORM). Osvitniy khab mista Kyieva [Organization of distance learning (in SCORM format). Educational hub of the city of Kyiv]. Retrieved from: <https://cutt.ly/yCjyv1> (Accessed 05.09.2022) [in Ukrainian].

8. Profesiya: Derzhavnyy sluzhbovets'. Osvitniy khab mista Kyieva [Profession: Civil servant. Educational hub of the city of Kyiv]. Retrieved from: <https://cutt.ly/9CjyGWS> (Accessed 05.09.2022). [in Ukrainian].

9. Vseukrayins'kyu proyekt z proforiyentatsiyi ta pobudovy kar'yery [All-Ukrainian career guidance and career building project.]. Retrieved from: <https://hryoutest.in.ua/> (Accessed 05.09.2022). [in Ukrainian].

10. Kurs pidvyshchennya kvalifikatsiyi dlya osvityan «Persha psykholohichna dopomoha uchasykam osvitynoho protsesu pid chas ta pislya zavershennya voyennykh diy». Vseukrayins'kyu proyekt z proforiyentatsiyi ta pobudovy kar'yery [Advanced training course for educators «First psychological aid to participants in the educational process during and after the end of hostilities.» All-Ukrainian career guidance and career building project]. Retrieved from: <https://cutt.ly/aCjy1v5> (Accessed 05.09.2022) [in Ukrainian].

11. Pidvyshchennya kvalifikatsiyi dlya pedahohichnykh pratsivnykiv ta psykholohiv. Vseukrayins'kyu proyekt z proforiyentatsiyi ta pobudovy kar'yery [Advanced training

for teaching staff and psychologists. All-Ukrainian career guidance and career building project]. Retrieved from: <https://cutt.ly/aCjy5EC> (Accessed 05.09.2022) [in Ukrainian].

12. Navchal'na onlayn-platforma Aparatu Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Online educational platform of the Apparatus of the Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from: <https://e-learning.in.ua/> (Accessed 05.09.2022) [in Ukrainian].

13. Platforma z proforiyentatsiyi ta rozvytku kar'yery. Ofitsiynnyy Internet-portal Derzhavnoyi sluzhby zaunyatosti Ukrayiny. Servis z onlayn testuvannya [Career guidance and development platform. Official Internet portal of the State Employment Service of Ukraine. Online testing service]. Retrieved from: <http://profi.dcz.gov.ua/> (Accessed 05.09.2022) [in Ukrainian].

14. Ukrainian education in emergency. Retrieved from: <https://emergency.mon.gov.ua/> (Accessed 05.09.2022) [in English].

15. Portal upravlinnya znannyamy [Knowledge management portal]. Retrieved from: <https://pdp.nacs.gov.ua/> (Accessed 06.09.2022) [in Ukrainian].

16. Akademiya hromad Ukrayiny [Academy of Communities of Ukraine]. Retrieved from: <https://hromada.academy/> (Accessed 06.09.2022) [in Ukrainian].

17. Statut hromad'koyi spilky «Ukrayins'ka asotsiatsiya osvity doroslykh» [Charter of the public union «Ukrainian Association of Adult Education»]. protokol zah. zboriv chleniv hromad. spilky «Ukr. asots. osvity doroslykh» vid 13.05.2015 r. № 1 : stanom na 23 lystop. 2018 r. Retrieved from: http://www.uaod.org.ua/data/Statut/statut_13.03.19.pdf (Accessed 07.09.2022) [in Ukrainian].

18. Ukrayins'ka asotsiatsiya osvity doroslykh [Ukrainian Association of Adult Education]. Retrieved from: <http://www.uaod.org.ua/> (Accessed 06.09.2022) [in Ukrainian].

19. Osvitni prohramy. «Learn LifeLong» – onlayn-platforma neformal'noyi osvity v Ukrayini [Educational programs. «Learn LifeLong» is an online platform for informal education in Ukraine]. Retrieved from: <https://learnlifelong.net/kursy/> (Accessed 08.09.2022) [in Ukrainian].

20. Hromads'ka orhanizatsiya «EdKemp Ukrayina» [Public organization «EdCamp Ukraine»]. Retrieved from: <https://www.edcamp.ua/> (Accessed 08.09.2022) [in Ukrainian].

21. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2020). About the formation of a working group on professional development of teaching staff (Act No. 223, February 17) Retrieved from : <https://cutt.ly/ECjiW5d> (Accessed 08.09.2022) [in Ukrainian].

22. Pro platformu. Natsional'na platforma mozhlyvostey profesiynoho rozvytku pedahohichnykh pratsivnykiv «EdWay» [About the platform. National platform of opportunities for professional development of pedagogical workers «EdWay»]. Retrieved from: <https://edway.in.ua/uk/about-us/> (Accessed 08.09.2022) [in Ukrainian].